

ምስ ኢትዮጵያ ዘራኽብ ዶባት ተኸፊቱ ማለት፡

ዘቤታዊ ፖለቲካዊ ጸገም ኤርትራ ተፈቲሖ ማለት አይኮነን

ራብዓይ ክፋል

አብ ሳልሳይ ክፋል ናይዚ ጽሑፍ፡ ይኸን ግን ምስ ኤርትራ ዞባውያን መሻርኽቲ ኮይኖም ክሰርሑ ዝደልዩ ወገናት ኮነ፡ አብ ዞባ ቀርኒ ኣፍሪቃ ናቶም ጽልዋ ከዕርፉ ዝደልዩ አብ ርሑቕ ዝርከቡ ሓይልታት፡ ንኤርትራ ብዝምልከት ዝገብርዎ ዘተ፡ ዝበጽሕዎ ስምምዕ፡ ዝወስድዎ ስጉምቲ፡ ኣፍልጦን ረብሓን ህዝብታት ኤርትራ አብ ግምት ዘእተወ ምዃኑ ከረጋግጹ ሞራላዊ ሓላፍነት ኣለዎምን ይግባእን አብ ዝብል ኢና ኣቋሪጽናዮ ኔርና፡ ራብዓይ ክፋሉ እነሆ ቀጺሉ ይቐርብ ምክትታልኩም ኣይፈለዩና።

አብ ሳዕሊ ከም ዝተገልጸ ሃለዎትን ውሽጣዊ ሓድነት ህዝብታት ኤርትራን ብመሰረት ኢሳያስን መጋበርያኡ ጉጅለ ህግደፍን ኮነ ኢሎም ብመደብ ክሰርሑ ዝጸንሑን ዝቐጽልሉ ዘለውን ድሑር ናይ ክፋፊልካ ግዛእ ፖለቲካዊ ሜላ ብኣሉታ ይጽሎ ከም ዘሎ፣ እቲ ዘሕብን ጠማሪ ኤርትራዊ ሃገራዊ ስምዒት ብተመሳሳሊ ይፈርስ ምህላውን ክትሓብኦ ዘይትክእል ሓቂዩ። ፖለቲካዊ ንቕሓቱ ንዕኡ ዝመስሎ ግን ዘይናቱ፡ ውሑዳት ናይ ጥፍኣት ጉጅለ ብዝገብርዎ ኣዕናዊ ስብከት ዝሸርሸር ዝህደድ ዜጋ (ህዝቢ) ከም ጥሙር ህዝብን ከም ልኡላዊ ሃገርን ኮይኑ ክቐጽል ዘለዎ ዕድል ዝጸበበ ምዃኑ ተንተንቲ ፖለቲካዊ ስነ-ፍልጠት ዝበጽሕዎ መደምደምታዩ።

ኤርትራዊ ፖለቲካዊ ንቕሓት፡ ማዕረቲ አብ መረርቲ ዓውደ ውግኣት ዘርእዮ መስተንክራዊ ሃገራዊ ጀግንነታዊ ቅያ ዝሰራዕ ከምዘይኮነ፡ ሃገራት ብዓይኒ ፍትሕን ደሞክራሲን ርግኦ ኢልካ አብ ምምዝዛን ብዙሕ ዝጎድሎ ነገር ከም ዘሎ፡ አብ ኣረኣኢያኡ ስምዒታዊነት ከም ዘጥቀዩ፡ ቅድሚ ሓይሊ ሓሳብ ስነ-መገት ሓይሊ ዝያዳ ከምዘንጸባርቕዎን ከምኡ ብዝተፈላለዩ ወገናት ክዝረበሉ ምክሪ ክወሃቡ ዝጸንሑ፡ ግን ከኣ ዘይተኣረመ ኣሰካፊ ዛዕባዩ። እቲ ኣስታት ሓደ ክ/ዘመን ዝጸጋዕ ብመድረኽን ጭቡጥ ናይ ምትግባር ዓቕሙን ጥራሕ ዝፈላለ፡ ሓይል ኤርትራዊ ሃገራዊ ስምዒት ማእከሉ ዝገበረ፡ ብቀጥታውያን ገዛእትን ዓንገልቶምን መልከዓቱ እናቐያየረ ዝበጽሖ ዝነበረ መጥቃዕቲ፡ ብጽንዓትን ሓባን ሰጊሩ ካብ ሰራዊት ባዕዲ ነጻ ዝኾነት ኣህጉራዊ ተፈላጥነት ዘለዎ ልኡላዊት ሃገር ኣረጋገጹ ክንሱ፡ አብ ትሕቲ ዘቤታዊ ፍጹም መላኽ እንከ ሰባዊ መንግስታዊ ጉጅለ ክወድቕ ዝኾነሉ ምስጢር ካብ ድፍትነት ፖለቲካዊ ንቕሓቱን ኣብጽኑዕ ህዝባዊ ደሞክራሲያዊ ኣረኣኢያ ዘይተሃንጸ ልሕሉሕ ውዳባኡን ዝምንጩ ንምዃኑ ንምግማቱ ኣየጸግምን።

አብዚ ልክዕ ዝኾነ ርድኢት ከተሓዘሉ ዘለዎ ዛዕባ፡ ወዲ-ሰብ ብቐጥታን ብተዘዋዋርን ካብ ፖለቲካን (ፖለቲካዊ ደሞክራሲያዊ ምሕደራን) ነጻ ከምዘይኮነ እሙንኻ እንተኾነ፡ ህዝብታት ኤርትራ ከም ህዝብታት ኩሎም አብ ዓውደ ፖለቲካ ብንጥፊት ዝዋሰኑ ንቕሓት ክኾኑ ትጽቢ ምግባር ግን ኣይከኣልን። ምክንያቱ ዝበዝሖ ዜጋታት ሓንቲ ሃገር አብ ኣላሻ ዕለታዊ ማሕበራዊ ህይወት ኣትኩር ገይሮም ስለዝነጥፉ፡ ስለምንታይ ደቂቕ ፖለቲካዊ ኣፍልጦ ዘይወነኑ፡ ኩሎም ብሱላት ዘይኮይኑ፡ ንመሰሎም ንክብሮም ሓተቲ ዘይኮነ ኢልካ ክትነቅፍ ይኸብድዮ።

ግዜኣም ብምሉእን ከፊልን ናብ ዓውደ ፖለቲካ ገይሮም ዝነጥፉ ፖለቲከኛታት፣ አብ ማእከላይን ሳዕለዎይን ብርክታት ሊቕነት ዝርከቡ ኤርትራውያን ምሁራት፣ ሓድሽ ሓሳባት ናይ ምንጫውን ማሕበረ ፖለቲካዊ ህይወት ለውጢ ሕብረተ-ሰብ አብ ምቕያር ልሉይ ተራ ክጻወቱ ዝክእሉ መንእሰያት፣ አብታ ሃገር ዝርከቡ ዕጡቓት ክፍልታትን መሰረት ገይርካ፡ ስለምንታይ ከምዚ ዘይገበሩ፡ ዘይገበሩ ዝብል ሓላፍነታዊ ርእይቶ ምሃብ ግን አብ ቦትኡ ይኸውን። ስለምንታይሲ አብ ፖለቲካዊ ኤርትራ ብሓሳብ ድዩ ብሓይሊ ለውጢ አብ ምምጻእ ግዴታን ተጽዕኖ ናይ ምፍጣር ዘለውም ክፍልታት ንሳቶምዮም። ካብኡ ናብኡ ብኣረኣይኢያ ደረጃ ቀላሲ ተራ ክጻወቱ ዝያዳ ትኸረት ዝግበረሎም ከኣ ፖለቲካዊ ውድባትን ደሞክራሲያውያን ምሁራትንዮም።

ዜጋታት ወይ ማሕበራዊ ክፍልታት አብ ኤርትራ እንታይ ዓይነት ፖለቲካዊ ስነ-ሓሳባዊ መስመር እንተሃለወ፡ መሰረታዊ ሰብኣውን ደሞክራሲያውን መሰሎም ይኸበር? ካብ ድሕረትን ድክነትን ወጺኦም አብ ዝማዕበለ ደረጃ ይበጽሑ? ወንቲ ልኡላዊ ፖለቲካዊ ስልጣኖም ይኸይኑ? ታሪኽም ውሽጣዊ ሓድነቶም፡ ኣወንታዊ ባሕሎም ዓቂቦም

ከም ህዝብን ሃገርን ብለማጽ መንገዲ ይቕጽሉ? ምስ ጎረብብትን ዓለምን ተሳኒዮምን ተኸባቢሮምን ይነብሩ? ...ወዘተ ብሱል ሓሳባት ከመንጭው፡ ክትንትኑ፡ ናይ ዕቤትን ዓወትን ኣንፈት ከነጽሩ፡ ንሓፋሽ ክምህሩ ፖለቲካዊ ንቕሓት ክሃንጹ ዘለዎም ብርግጽ ንሳቶምዮም።

ብዛዕባ ፖለቲካዊ ውድቀት ኤርትራን ፖለቲካዊ ንቕሓትን ዝምልከት ዘሎ ስኽፍታ መሰረት ገይርካ ክዘረብ እንከሎ፡ ነቲ ዕለታዊ እንጀራ ንምምእራር ብብመንገዱ ዝዋፈር ሰፊሕ ሓፋሽ ህዝብን፡ እዞም ዝተጠቐሱ ክፍልታት ሕብረተ-ሰብን ኤርትራውያን ስለዝኾኑ ጥራሕ ብሓደ ዓይኒ ምንቃፍን ምምንጻጥን ቅኑስ ኣይኮነን። ከምኡ ምግባር ንታሪኽ ሓላፍነት ኣብ ምስካም ይኹን ነቲ ህልዊ ጸገም ኣብ ምፍታሕ ኣይሕግዝን። ሓፋሽ ሞራሉ ከውድቕ ስልጣኑ ንካልኣት ኣሕሊፉ ክህብ የብሉን። መሰለይ ክብረተይ ኢሉ ክሓትትን ጸቕጢ ክገብር ኣለዎ። ደረጃ ፖለቲካዊ ንቕሓቱ ሓፍ ንምንባል ብከምእንደነገሩ ዘይኮነ ብቐም-ነገሩ ሓዘ ኩሉ ግዜ ክጽዕት ኣለዎ ዝብል ክተባባዕ ዝግባእ ኣወንታዊ መልእኽቲዮ።

ብዝተወደበ ኣገባብ ኣብ ዓውደ ፖለቲካ ዝነጥፉ ውድባትን ኣብ ኤርትራ ዘሎ ሱር ዝሰደደ ድሑር ኣተሓሳስባ ንምልዋጥ፡ ተመሂሮም ብዘረኹብም ፍልጠት፡ ኣብ ካልኣት ሃገረ ምስ ዘሎ ዘተሓማምን ሰላም፣ ክብረት ልዕልና ሕጊ፣ ወሳኝነት ህዝቢ፣ ደሞክራሲን ደሞክራሲያዊ ትካላትን፣ ሃገር ማለት እንታይ ማለትዮ? መንግስቲ ማለት ከመይ ኣብ ስልጣን ከም ዝድይብን ዝወርድን? ስትራቴጂን ስልጣንን፣ ፖሊሲን ኣፈጻጸማን፣ ጠንቅን ሳዕቤንን፣ ሓሳብን ተግባርን እናነጻጸሩ፡ ብመደብ ክምህሩ ሞራላዊ ግዴታ ዘለዎም ምሁራትን ብሓደ ተደዋዊሱ ክቐርብ ኣይግባእን። ከከም ውዳቤኡ፡ ደረጃ ፍልጠቱ፡ ፖለቲካዊ ንቕሓቱ፡ ማሕበራዊ ግዴታኡ ፈላጊ ኻዩ ክቐርብ ዘለዎ።

ስለዚ ከኣ ህዝባዊ ጠለብ ኣልዒሎም፡ ብዝተወደበ መልክዕ ኣንጻር መላኺ ዘቤታዊ ጸላኢ ንደሞክራሲያዊ ለውጥ ክቃለሱ ዝጸንሑን ዝቃለሱ ዘለውን ፖለቲካዊ ሓይልታት፣ ምስ ኤርትራዊ ፖለቲካዊ ታሪኻዊ ድሕረ ባይታ፡ ዘንጸላሉ ዘሎ ህልዊ ናይ ሃገር ሰራዝነት ሓደጋ ከመይ ተጻጺፉ፡ ህዝብታት ኤርትራ ናብ ንቡር ህይወት ይሰጋገሩ ብጎደና ምዕባል ንቕድሚት ይምርሹ፡ ኣብ ዓለምና ምስ ዝተራእዩ ምዕባሌታት እናዛመዱ ፍታሓት ዘቐርቡ ምሁራት፣ መንእሰይን ትውልዳዊ ግዴታኡን፣ ከም ኤርትራውያን መጠን እቶም ብዝተፈላለዩ ኣስማት ዝጽውዑ ኣብ ትሕቲ ጸላኢ ዝርከቡ ዕጡቕ ክፍልታት ከም እኩባት ሰብ ብረት ብኸመይ እንታይ ክገብሩ ይኸእሉ ዝብሉ ነገራት ብብገጽቶም ምርኣይ ኣገዳሲዮ።

ምክንያቱ እቲ ኣብ ኤርትራ ዝገዝእ ዘሎ ብሓደ ሰብ ዝዘወር ሕጋውን ስሩዕን ህይወት ዘይብሉ፡ ጸረ-ህዝብን ጸረ-ደሞክራሲን መንግስታዊ ጉጅለ፡ ንብዙሓት ዘግለለ፡ ንረብሓን መሰል ውሑዳት ዝጣበቐ ብምኳኑ፡ ኩሉ እቲ ውጽዕ ክፍልታት ካብ ዘቤታዊ ጸላኢ ንምንጋፍ ብብዓቕሙ ኣስተዋጽኦ ክገብር ዝጠልብኳ እንተኾነ፡ ፖለቲካዊ ውድባትን ሰልፍታትን፣ ምሁራት ብፍላይ ከኣ ደሞክራሲያውያን ምሁራት፡ መንእሰያትን ብግዲ ብረት ዓጢቑም ዝርከቡ እኩባት ሰብ ብረትን፡ ብንቕሓት፡ ብውዳቤ፡ ብሓቂ ንለውጢ ወሲኖም እንተተበገሱም፡ ዝወደቐ ናይ ቃልሲ ሞራል ኣብ ምብርባር፣ መሳርዕ ጸላኢ ኣብ ምግምማዕ ቀጸልካውን ኣብ ምውጋድ ዝፈጥርዎ ጽልዎ ዕዙዝ ስለዝኾነ ክትገብሩ እናኸኣልኩም ስለምታይ ኣጽቂጥኩም ዝብል እሩም ሓላፍነታዊ ወቐሳ ክቐርብኩም ይግባእ። ህዝቢ ዘድሕኖ ስኢኑ ማይ ቤቱ ገዲፉ እናተበተነ፡ ኤርትራ ከም ሃገር መጻወቲት ሓደ ሰብ ኮይና ህልውናኣ ናብ ሓደጋ እናምረሑ፡ ሓይሊ እናሃለወካ ሰኣን ውሁድ ውደባ በበይንኻ ምጽራፍ ወይ ተስፋ ብዝቐረጸ መንፈስ ምርጋም፡ ባዕልኻ ንጸላኢኻን ጥፍኣትኻን ኢድካ ምሃብ ማለት ምኳኑ፡ ኣብዛ ዘይነባሪት ህይወት ዘይሃስስ ሕማቕ ታሪኽ ገዲፍካ ምኳድ ጽቡቕ ከምዘይኮነን ተረዲኦም ኣእጃቶም ክዋጽኡ ምምካር ምትሕሰሳብ ምጽዋዕ ግዜኡ ሕጂ ምበር ጽባሕ ኣይኮነን። ንሳቶም ግብራዊ መልሲ ክህቡሉ ዘለዎም ወቕቲ ብተመሳሳሊ ሎሚ ምበር ጽባሕ ወይ ድሕሪ ጽባሕ ህዝብን ሃገርን ኣብ ዘይህለዎ ምስ በጽሑ ኣይኮነን።

ሓምሻይ ክፋሉ ይቕጽል

ብሓልዮት ደሞክራሲያዊ ግንባር ሓድነት ኤርትራ ዝፍኖ፡ ድምጺ ሰላምን ደሞክራሲን ኤርትራ፡ 28-09-2018